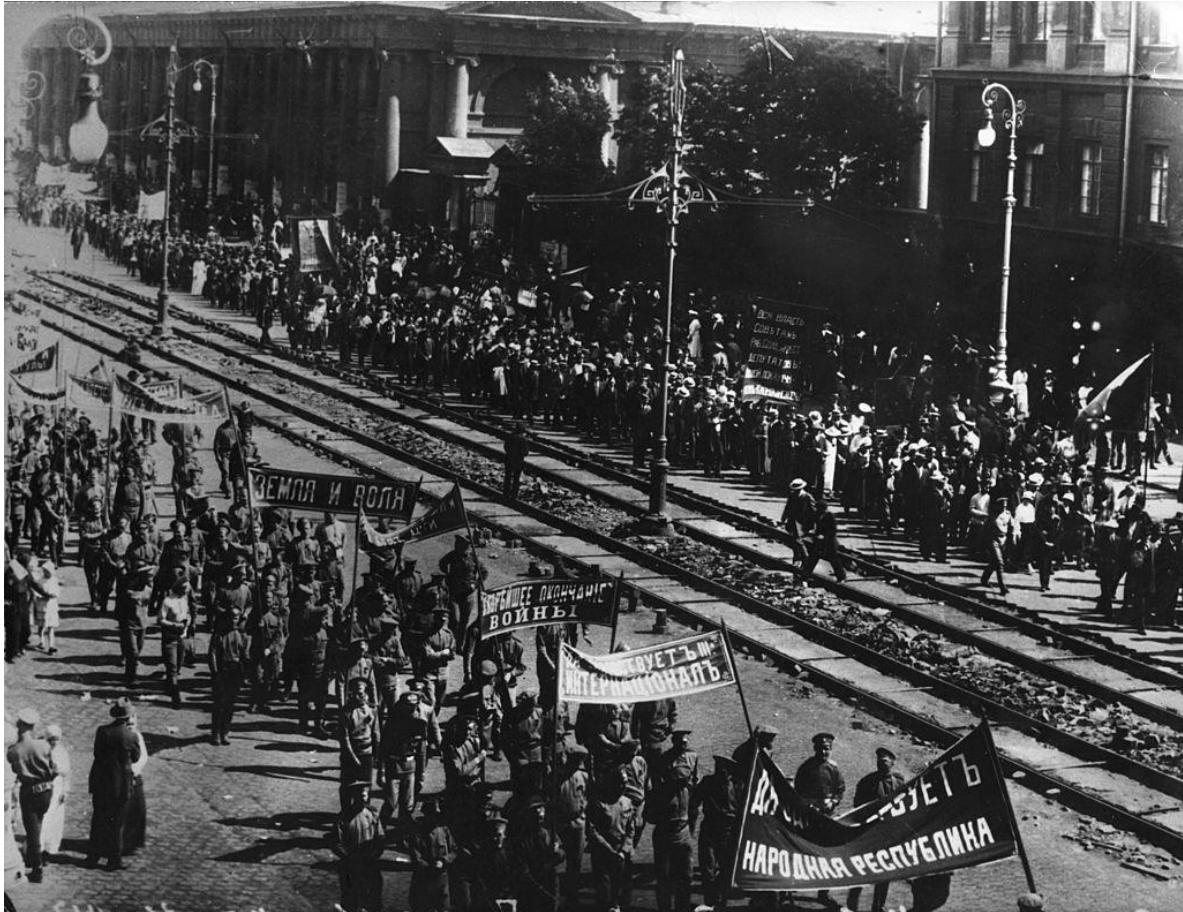

Vilken väg till socialismen?

Eric Blanc och Charlie Post samtalar om revolutionär strategi

Ur *Jacobin Magazine*, 21 juli 2019

Demonstration i Petrograd under ryska revolutionen, 18 juni 1917.

Finns det en demokratisk väg till socialismen? Om ja, vad betyder det för socialister idag?

Uppsvinget för socialistisk politik i USA har gett fart åt en förnyad *strategisk debatt* om hur kapitalismen ska besegras. Särskilt en fråga fortsätter att skilja demokratiska socialister från sina leninistiska kritiker: Går det att använda rådande institutioner av politisk demokrati för en övergång till socialismen eller måste hela den existerande staten störtas?

Även om det inte finns någon möjlighet att ge något absolut svar på detta i för tid – och eftersom en brytning med kapitalismen förblir ett avlägset projekt – är det ingen akademisk övning att ägna sig åt denna fråga. Huruvida socialister ska satsa på en demokratisk väg till socialismen har viktiga konsekvenser för hur dagens aktivister förhåller sig till allmänna val, arbetarrörelsen och organisatoriskt uppbygge.

Detta är en redigerad utskrift av den debatt om demokratisk socialism som fördes mellan Eric Blanc (EB) och Charlie Post (CP) vid en konferens om *Socialism in Our Time – Historical Materialism*, som hölls i New York nyligen.

* * *

EB: Jag skulle vilja starta med att säga något om vad jag tror att vi är överens om. Först och främst kan arbetarna inte kort och gott använda den nuvarande staten för att bygga socialism. Om något

antikapitalistiskt projekt över huvud taget ska lyckas måste vi gå i närkamp med storföretagens hegemoni över ekonomi, och vi måste också gå i närkamp med den högsta statsbyråkratin och militären. På grund av dessa strukturella bojar krävs en revolution för att bryta kapitalistklassens ekonomiska och politiska makt.

För att lyckas måste revolutionen tillgripa, och förlita sig på, utomparlamentarisk massaktion och sprängkraft. Därför finns inte någon helt igenom parlamentarisk väg till socialismen. Vi är överens om att en verkligt socialistisk politik – både idag och längre fram – kräver en kombination av agerande i val och massaktioner underifrån.

En sak till som vi är överens om är att hindren för att nå socialismen inte bara är externa, det handlar också om hur arbetarrörelsen är uppbyggd. Med andra ord finns en tendens till att starka arbetarorganisationer byråkratiseras och att deras ledningar börjar anpassa sig till status quo.

En sista sak som vi kanske kan vara överens om är att vi inte riktigt med säkerhet kan säga hur en övergång till socialism kommer att se ut. Ingen kan idag vara säker på att deras strategi är den bästa. Men vi måste göra en politisk satsning baserad på vår analys av historien och nuläget.

Den största skillnaden mellan oss handlar om vad vi tror om möjligheterna för en sådan revolution att inträffa i en kapitalistisk demokrati som USA. Läget här skiljer sig ju uppenbart från läget i Ryssland 1917, där det inte fanns några parlamentariska institutioner eller någon tradition av politisk demokrati.

Nu tänkte jag polemisera mot den klassiska leninistiska synen på revolution. Enligt den uppfattningen kommer det förr eller senare att uppstå en djup kris då organ för dubbelmakt (som arbetarråd) kommer att uppstå. Om revolutionen ska lyckas måste dessa organ genom ett uppror störta hela den existerande staten och överföra all makt i händerna på arbetarråd eller någon motsvarande organisationsform.

Jag är inte ute efter att anklaga klassiska leninister för att förespråka minoritetsvåld eller vara fixerade vid planer på en väpnad resning. Ordböckerna definierar uppror som ”ett läge av väpnad revolt mot den rådande makten eller regeringen”. All strategi inriktad på dubbelmakt blir därför definitionsmässigt en strategi för uppror, såvida man inte tror att kapitalisterna frivilligt kommer att lämna ifrån sig makten (vilket ingen av oss tror).

Den avgörande frågan blir då om man tror att en socialistisk revolution kommer att genomföras mot *hela* staten eller om man tror att en del viktiga institutioner – t ex demokratiskt valda parlament och delar av förvaltningen – kan och bör användas av arbetarklassen för att bryta med kapitalismen.

Jag tänkte här göra mig till talesman för en marxistisk demokratisk socialism. Den skiljer sig från socialdemokratien och skiljer sig till och med från den form av demokratisk socialism som Salvador Allende stod för.

Kärnan i denna strategi är att i ett läge av parlamentarisk demokrati kommer vägen till socialismen sannolikt att gå via att ett arbetarparti får regeringsmakten i allmänna val. En sådan regering, tillsammans med kamp underifrån, skulle sikta på att demokratisera den existerande staten och införa antikapitalistiska förändringar i ekonomin, vilket skulle leda till att den härskande klassens minoritet tillgriper antidemokratiskt sabotage av den valda regeringen och den revolutionära processen. Att besegra denna reaktion – genom styrkan hos massaktioner samt våra valda representanters agerande – skulle leda till ett fullständigt brott med kapitalisternas kontroll över ekonomin och staten.

Att enbart få ett arbetarparti valt räcker knappast för att uppnå socialism – men utan den hävstången kommer socialisterna sannolikt inte att ha den folkliga legitimitet eller samhälleliga styrka som krävs för att besegra kapitalismen. För att hindra den politiska processen att stanna upp på halva vägen kommer vi också att behöva masstrejker och djupgående utomparlamentarisk kamp.

Sannolikt kommer vi också att behöva några exempel på demokratiska dubbelmaktsorgan, som kan samverka med (och inte ersätta) de representativa organ, som utsetts i allmänna val.

Vi kan förstås inte säga exakt hur denna process kommer att se ut. Men det avgörande är att det inte går att realistiskt vänta sig att en strategi för dubbelmakt/uppror skulle vara tänkbar i en kapitalistisk demokrati. Oavsett vad vi tycker har en regering utsedd i allmänna val långt större folklig förankring än det tsaristiska självhärskardömet.

Huvudargumentet mot Charlie och leninisterna är att det inte finns några belegg historiskt eller idag för att en majoritet av arbetarna i en kapitalistisk demokrati någonsin – även om alla socialister oupphörligt skulle argumentera för det – kommer att ta steget att stödja att en parlamentarisk demokrati ersätts med något liknande arbetarråd. Alla historiska erfarenheter talar för, oavsett vad vi tycker om det, att arbetarna kommer att försöka använda existerande organ för politisk demokrati under kapitalismen till att främja sina intressen och omvandla samhället.

Om man studerar de senaste 150 åren är den bistra sanningen inte bara att det aldrig förekommit någon segerrik kamp för att störta den parlamentariska staten och föra över makten till organ för dubbelmakt. Det handlar inte bara om att detta aldrig hänt (det har heller aldrig förekommit någon varaktig omvandling till demokratisk socialism). Men i motsats till demokratisk socialism har inriktningen på uppror aldrig ens varit i närheten att få stöd av en majoritet av arbetarna under ett parlamentariskt styre.

Och det utgör en enorm strategisk utmaning för socialister. Är det verkligen vettigt att bygga vår strategi för att störta kapitalismen på något så osannolikt? Givetvis kan alla sorters oväntade saker inträffa i politiken. Men det betyder inte att vi ska bygga vår politiska vision på vad som är det minst sannolika scenariot för framgång.

Många inom den revolutionära vänstern har i decennier trott att om bara socialisterna och arbetarledarna hållit fast vid den leninistiska synen då skulle arbetarna redan nu ha haft makten och levt lyckliga i en socialistisk demokrati. Men jag tror inte att detta riktigt stämmer.

Först och främst bortser de som hyser den uppfattningen från djupet i arbetarklassens stöd för parlamentariskt styre och allmänna val. För det andra underskattar de hur svårt det är att störta kapitalismen. Det finns ingen hemlig genväg, ingen brandsäker strategi som klarar av att undvika socialdemokratins motsägelser och som med lätthet kan besegra den oerhörda förmågan hos kapitalisterna (och deras ombud) att suga upp och/eller slå ned utmaningar mot deras välde.

Nyckelfrågan är: vilken strategi ger oss bäst möjlighet att övervinna dessa hinder? Vi måste delta i och engagera oss i det demokratisk-socialistiska projektet med att bygga arbetarmakt i massomfattning och omvandla staten – hela tiden med målet att få till stånd en antikapitalistisk brytning.

Jag skulle vilja säga att stora delar av den leninistiska vänstern underminerat sina möjligheter att verkligen gå i närkamp med och övervinna dessa hinder genom att hålla fast vid en syn på allmänna val som fått dem att hamna vid sidan av majoriteten av arbetarna. Jag anser att vi utan att tveka måste blanda oss i det nu pågående valinriktade uppsving med udden mot etablissemang och bygga upp en styrka så att nästa gång en kris liknande den i Grekland 2015 inträffar kommer den radikala vänstern att vara stark nog att övervinna de hinder vi står inför – kapitalisternas ekonomiska makt, den högsta statsledningen, arbetarbyråkratin, osv.

Vi är förstås idag inte i närheten av någon revolutionär brytning i USA. Vad debatten idag handlar om är huruvida den radikala rörelsen på ett bestående sätt kan göra sig av med tendensen att undervärdera, eller hålla sig utanför, den arena valen utgör. En av de praktiska frågor som ligger under denna debatt är därför hur seriöst vi ser på allmänna val, huruvida radikala ska ställa sig utanför eller inskränka sig till en vänsterinriktad propagandakampanj, eller om vi fullt ut ska använda oss av de möjligheter som återfinns i t ex Bernie Sanders och Jeremy Corbyns kampanjer.

Att inta en mer kritisk och mindre dogmatisk hållning till hur realistiskt det är att förverkliga vad Lenin skrev i *Staten och revolutionen* kan få socialister att börja tänka mer kritiskt i andra frågor också, som partibygget eller använda sig av att stå på det demokratiska partiets valsedlar. Ett nytänkande om den demokratiska vägen till socialismen skulle alltså, hoppas jag, kunna leda till något vanebildande och få grupper av socialister att bli mindre dogmatiska och i stället ägna sig åt de reella frågor vi står inför idag.

CP: Jag vill börja med att tacka Eric för att han valt att göra något mer substantiellt av det här och inte förvandla debatten till något slags konstig maskeradversion av Lenin versus Kautsky. Och jag tror att vi är överens på många punkter. Vi anser ju att det krävs en radikal brytning med kapitalismen. Det är vi eniga om.

Vi är också överens, åtminstone i abstrakta termer, om den samhälleliga basen för reformismen. Den är inte resultatet av någon dålig teori, utan av förekomsten av heltidsanställda byråkrater i fackföreningarna, i det parlamentariska politiska partiet, i de förtrycktas sociala rörelser, osv.

Det leder oss till vad jag uppfattar som vår grundläggande oenighet. Till att börja med ser det ut som en hårfin oenighet, eftersom vi är ense om att all tanke på någon revolutionär förändring av kapitalismen kommer att bestå av någon kombination av agerande i samband med val och omfattande sociala rörelser som bryter med det rådande systemet.

Jag skulle vilja placera debatten på ett lite annat sätt än Eric gör. För mig är den avgörande frågan, om vi ger *samma betydelse* åt valagerande som åt masstrejker och liknande? Eller sätter vi det ena före det andra? Vi måste erkänna den oerhört skilda logiken i ett valprojekt, som först och främst siktar på att skaffa sig platser och den dynamik som finns i att bygga stormig, mäktig och osammanhängande konvulsion social kamp.

Jag anser ju inte att detta handlar om den demokratiska vägen kontra upprorets. Tvärtom anser ju jag att det synsätt jag försvarar om en långt mer radikal demokratisk styrelseform gentemot den kapitalistiska staten – en som baseras på förmågan hos de arbetande i sina samhällen och arbetsplatser och liknande att verkligen fatta och genomföra de beslut som påverkar deras liv. En sådan ny typ av stat skulle innebära att valda ombud lätt kan få sina mandat återkallade, osv. Med andra ord, en ”rådsstat” skulle vara en högre och mer radikal form av demokrati.

Och ytterst handlar vår oenighet inte bara om frågan om uppror, utan om huruvida störtandet av kapitalismen kommer att kräva en växande våg av arbetarkamp av massomfattning, först och främst masstrejker och andra former av strider med sprängverkan som kulminerar i en radikal omstrukturering – förstörande eller *krossande* – av kärnan i den kapitalistiska statens institutioner. Vi vet ju att våldsapparaten, polis och militär och den offentliga byråkratin, historiskt utgjort de främsta hindren för att förverkliga ett antikapitalistiskt program.

Jag tror inte att den strategi Eric förordar verkligen gör behovet av ett uppror onödigt. Men genom att jämställa erövrandet av poster i val och masskamp tenderar han att skapa förvirring om vad som kommer att vara nödvändigt för att övervinna motståndet från den kapitalistiska statens kärna – och förstöra dem och ersätta dem med något mer radikalt demokratiskt.

Det argumentet känner ni igen om ni läst min artikel i *Jacobin*. Tänk ifall vi hade ett verkligt radikalt arbetarparti, ett socialistiskt parti av den typ Kautsky och Eric föreställer sig, och att det kommit till makten. Det skulle vara ett parti starkt engagerat för en antikapitalistisk förändring – redo att trycka på avtryckaren och ingripa mot privat äganderätt till industrin, beskatta de rika, allt det som vi tror kommer att vara nödvändigt för att få till stånd denna radikala brytning med kapitalets logik.

Det skulle också vara ett parti redo att få ett slut inte bara på kapitalistiskt motstånd i form av investeringsstopp, utan också *inifrån* den existerande staten. Hur skulle det min kanadensiske kamrat David Camfield brukar kalla ”en klasskampsregering” handskas med motstånd inifrån den kapitalistiska staten?

Den skulle stå inför både passivt och aktivt motstånd mot försöken att vidta några antikapitalistiska åtgärder över huvud taget, först och främst från den ständigt icke valda statliga byråkratin och administrationen. Sedan skulle de stöta på motstånd mot och sannolikt repression mot arbetarorganisationerna och en tänkbar statskupp från den militära våldsapparaten. Det som hände Allenderegimen i Chile, som lovade en parlamentarisk väg till socialismen med stöd av folkmaktsorgan, borde tjäna som en ständig påminnelse om det reella hot statlig kapitalistisk repression utgör mot demokratiskt valda regeringar.

Här är jag oenig med Eric om att det aldrig någonsin i någon utvecklad kapitalistisk demokrati funnits något tillfälle då en betydande andel, om inte rent av en majoritet, av arbetarna varit öppna för tanken på dubbelmakt. Jag anser att det fanns flera tillfällen mellan 1918 och 1923 i Tyskland då det var möjligt.

Men jag är beredd att gå med på att valet av en beslutsam vänsterregering realistiskt sett kan vara en nödvändig del av en brytning med kapitalismen idag. Men så fort den kommit till makten kommer den att utsättas för detta motstånd. Fast nu kan förstås en konsekvent företrädare för Erics strategi alltid säga, ”Jo, men folkmaktsorgan på arbetsplatser och ute i arbetarkvarteren skulle kunna hindra den sortens motstånd.”

Men, och det är den avgörande frågan, för att effektivt kunna sätta stopp för byråkrats och militärens motstånd skulle den sortens organisationer för folk- och arbetarmakt i själva verket behöva bli en alternativ stat. Det skulle med nödvändighet leda till dubbelmakt. Och det skulle förstås behöva föregås av årtal av organisering av ett radikalt arbetarparti – organisering av tjänstemän på lägre nivå, organisering inom militären – allt i syfte att förbereda offentligt anställda på basnivå på en revolutionär kris då de skulle upphöra med att lyda legala/legitima order från sina överordnade. Enkelt uttryckt skulle vi tvingas bryta med den kapitalistiska statens strukturella logik.

Med andra ord skulle ett radikalt socialistparti i själva verket behöva krossa den existerande kapitalistiska staten och ersätta den med en arbetarstat baserad på arbetarråd. Även om man behöll vänsterregeringen och de parlamentariska institutionerna skulle den verkliga makten behöva övergå från statsförvaltningen, byråkratin, och militären, till arbetarklassen och folkliga maktorgan.

Om en sådan radikal socialistregering inte följde den taktiken skulle vi endera hamna i åtstramningspolitik (som Mitterrand i Frankrike och Syriza i Grekland) eller utsättas för brutal militär repression (som Allende i Chile).

Men även i vårt nuvarande icke revolutionära tidevarv tror jag att vår oenighet kan få viktiga följder för den omedelbara strategin och taktiken. I nuvarande läge tror jag att personer med Erics åsikter och personer med mina kan stå för ett fruktbart samarbete i fackföreningar, sociala proteströrelser, oberoende socialistiska valkampanjer, och liknande. Men frågan om man ska prioritera organisering inför val eller frågor som inte handlar om val leder till praktiska skillnader. Jag anser att försök att använda det demokratiska partiet – i vilken form, skepnad eller på vilket sätt det än kan handla om – som en del av vägen till en socialistisk politik är en utopisk illusion. Det demokratiska partiet är ingen medlemsorganisation med ens något formellt medlemskap. Tvärtom är det fullständigt och helt igenom dominerat av kapitalet och rakt igenom en valmaskin.

EB: Ärligt talat, Charlie, tycker jag inte du svarade på min främsta politiska invändning mot leninister: du visade inte vad som är alternativet för att komma till den revolutionära brytningen om man inte har någon form av demokratiskt vald arbetarregering.

I själva verket baserade sig hela ditt scenario på mitt argument om det centrala i ett sådant val för att kunna bryta med kapitalismen. Så antingen håller du med mig eller också har vi någon form av förvirring här. För hela din skildring av en antikapitalistisk brytning skedde inom ramen för att ett arbetarparti blir valt till regeringsmakten i en kapitalistisk stat, eller hur?

Jag håller med om det mesta av vad du säger om behovet av massaktion och maktorgan på basplanet för att kunna besegra kontrarevolutionen och antidemokratiska statliga institutioner – men

allt du talade om var inom ramarna för den politiska legitimitet och strukturella makt som uppstått genom att ett arbetarparti blivit valt till regeringsinstitutioner, som majoriteten i detta land anser vara den legitima, demokratiska makten.

Därför är inte de argument du förde fram någon upprorsstrategi i sig. Och de skiljer sig helt klart från exemplet Oktober 1917. Ett uppror innebär en väpnad revolt mot den existerande staten i sin helhet – och det var inte det scenario du presenterade.

Skillnaden politiskt är enorm mellan den dubbelmakt leninisterna traditionellt talat om och en vänsterregering som – på basis av ett folkligt mandat i form av val med allmän rösträtt – kämpar mot en minoritet av kapitalister, statsbyråkrater och militära ledare. Det är något helt annat. Jag förstår inte hur du över huvud taget kan tala om ”uppror” och väpnad kamp när det handlar om *försvar* av en existerande vald regering. Det handlar uppenbart om något helt annat.

Jag tror en del av oklarheten i denna diskussion beror på hur vi uppfattar den kapitalistiska staten. Leninister, i varje fall de som orubbligt håller fast vid Lenins *Staten och revolutionen*, anser att alla existerande statliga institutioner har en pro-kapitalistisk karaktär genom själva sin struktur. Detta är verkligen en av de största bristerna med den leninistiska traditionen, framför allt i dess mest långtgående form.

Grundproblemet med den är att den till ingen nytta blandar samman allmän rösträtt och parlamentariska institutioner med kapitalistiskt styre. Detta är ett enormt analytiskt och politiskt misstag. I själva verket var och är demokratiska parlament och allmän rösträtt landvinningar som arbetarrörelsen erövat mot kapitalisterna. Landvinningar som måste försvaras – och stärkas – genom kamp underifrån.

Tal om att krossa hela den existerande staten bortser från en oerhörd motsättning *inom* den existerande staten. Det finns en djup strukturell motsättning mellan de demokratiskt valda organen i den existerande staten (som arbetarna *kan* utnyttja på ett fruktbart sätt) och staten i övrigt (den översta byråkratin, militären, osv), för att inte tala om den kapitalistiska ekonomin. Varför ska marxister hålla på och kräva ”krossande” av alla demokratiskt valda parlament och ersätta dem med arbetarråd? Och varför, för den delen, ska vi ”krossa” statliga skolor och socialförsäkringar, hälsovård, eller andra av statens nyckelinstitutioner? Men om man går med på behovet av att behålla och omvandla en del av nyckelinstitutionerna i den existerande staten – Charlies syn på detta är i bästa fall oklar – då är man mycket närmare demokratisk socialism än man är villig att tillstå.

Den viktigaste insikten i marxismens syn på den demokratiska vägen till socialism är att vi måste luta oss mot motsättningen mellan existerande former av politisk demokrati och de antidemokratiska strukturella institutionerna och relationerna, som normalt gör att sådana demokratiska organ (och offentlig service) underställs storföretagen. Om man inte kan luta sig mot denna motsättning för att öppna en politisk spricka då kommer man heller inte att ha kraft och legitimitet för att upprätta socialism.

Om det fanns ett livsdugligt alternativ till att utse en arbetarregering genom val, då kanske du skulle ha rätt. Men eftersom du inte presenterat något alternativ innebär det att, oavsett vad vi tycker om det, måste ta itu med motsättningarna mellan socialdemokrati och demokratisk socialism. Det finns ingen hemlig genväg.

Och i motsats till vad Charlie påstår finns ingen universalformel beträffande hur mycket betydelse agerande i val och massaktioner ska tillmätas. Hur man kombinerar och prioriterar dem beror på det konkreta läget och tillfället.

Under det århundrade som gått sedan 1917 har yttersta vänstern följt den något dogmatiska hållningen att prioritera massagerande och undervärdera valagerande. I praktiken har det för det mesta lett till att den marginaliserats. Det har lett till att när det funnits möjligheter till en brytning var den existerande revolutionära vänster alldeles för svag för att kunna ingripa på något effektivt sätt.

Den här debatten kan förefalla abstrakt, men den har direkta politiska konsekvenser: Exempelvis ska vi inom vänstern nu satsa för fullt på Bernie Sanders kampanj för att återuppbygga en socialistisk massrörelse i USA? Eller ska vi nöja oss med en politik som får oss att känna oss duktiga – eftersom den låter väldigt revolutionär på papperet – men som i praktiken låter oss förbli marginella och, följaktligen, skapar ett rejält utrymme för våra motståndare i det demokratiska partiet och fackföreningsbyråkratin? Jag tror att vi måste gripa tillfället att bygga upp en radikal politik med rötterna i en stark arbetarrörelse – och det innebär en satsning på den demokratiska vägen till socialism.

C.P: OK! Först skulle jag vilja beröra vad jag anser vara en lätt karikatyr av Oktoberrevolutionen 1917. Ställdes arbetarråden mot en enad statsapparat i kris? Fast verkligheten såg helt annorlunda ut.

I oktober 1917 hade revolutionärer byggt arbetarråd och den militära disciplinen hade brutit samman, till stor besvikelse både för den provisoriska regeringen och tsarens generaler. I Ryssland insåg revolutionärerna klart behovet av att underminera officerarnas legala/legitima kontroll över soldaterna genom att verka för och organisera soldaternas och matrosernas egen aktivitet. När bolsjevikerna tog makten, vilket skedde relativt oblodigt, den 25 oktober 1917 hade därför den existerande staten imploderat till följd av de djupa sprickorna i den, som orsakats av organen för dubbelmakt.

Och nu kommer vi till frågan om synen på den kapitalistiska staten. Jag tror att Eric har rätt i att den allmänna rösträtten var en landvinning för arbetarklassen. Det råder det ingen som helst tvekan om. Men det är inte de parlamentariska formerna. Parlamentarismen gör det möjligt för kapitalet och de klasser som står närmast, framför allt den övre medelklassen under 1900- och 2000-talet, på 1800-talet och början av 1900-talet var det små egendomsinnehavare, att reda ut sina politiska meningsskiljaktigheter och nå enighet.

I själva verket har framväxten av allmän rösträtt historiskt gått jämsides med en nedvärdering av och underordnande av parlamentet och valda institutioner till den kapitalistiska staten. Det var en av de saker Lenin framhöll i *Staten och revolutionen*, men som han inte utvecklade systematiskt, när han tog upp att Marx talat om möjligheten av en fredlig väg till socialismen på 1800-talet i USA eller Storbritannien om allmän rösträtt skulle införas. Men det var innan makten i grund och botten gått över från valda församlingar till den verkställande delen i allmänhet, och dess icke valda byråkrati i synnerhet. Följden har blivit att ett maktövertagande som främst sker via parlamentet innebär att husera i vad som alltmer blivit ett tomt skal.

För tydlighetens skull vill jag påpeka att jag inte uppmanar socialisterna att strunta i att delta i val. Men vi måste ha klart för oss var prioriteringarna ligger – var finns källan till verklig samhällsmakt?

Jag håller med om att den kapitalistiska demokratins folkliga ställning är starkare idag än någonsin tidigare i kapitalismens historia. Det gör det möjligt och troligt att en verklig klasskampsregering kan vara ett steg mot en revolutionär brytning med kapitalismen.

Detta innebär dock inte att valet av en sådan regering ger de arbetande någon strukturell makt. Och det inte bara på grund av att kapitalet fortsätter att kontrollera ackumulationsprocessen och kan ägna sig åt att upphöra med investeringar och ta alla valda regeringar som gisslan.

Och än en gång, maktcentrum i den kapitalistiska staten, de ställen där kapitalisternas makt över arbetarna kristalliseras och institutionaliseras, förflyttats från valda organ som parlamentet till icke valda organ: statsförvaltningen, byråkratin, militären. Och tron att vi har makten efter att ha blivit valda är, anser jag, en illusion.

Jag tror också att om man inte har ett politiskt projekt som sätter masskampen före valagerande i syfte att nå poster då kommer man inte att ha någon organisation i stånd att ingripa i dagskampen för att befärma arbetarnas självorganisering och heller inte vid en revolutionär kris. Sådana förberedelser kräver tjänstemannafackföreningar som är stridbara och styrda av sina medlemmar,

soldater på basplanet och militanta statsanställda. Sådana organisationer kommer inte att byggas om man inte har ett socialistiskt parti, som sätter den sortens knutpunkter för verklig makt över att bara bli vald till någon post.

Jo, därför anser jag att det finns en grundläggande skillnad. Och jag tror den avspeglas i hur vi förhåller oss till det socialdemokratiska oppvakandet inom det demokratiska partiet. Jag skulle nog försöka få Bernie att ställa upp som oberoende kandidat när han förlorat kampen om att bli nominerad till demokraternas presidentkandidat, men jag medger att utrymmet för en oberoende vänsterkampanj är mycket mindre 2020 än det varit någon gång på 2000-talet.

Som jag skrev i en artikel i *Socialist Worker* för några månader sedan är trycket på Bernies anhängare denna gång mycket, mycket större att sluta upp bakom vem demokraterna än kommer att utse än det var för fyra år sedan. Bernies utsikter att utses till demokraternas presidentkandidat är enligt min uppfattning långt mindre idag än 2016. 2020 har Sanders konkurrens av alla sorters nyliberalt avskum som Kamala Harris, Cory Booker m fl, som samtliga ställt sig bakom samma radikala krav – Medicare For All, gratis inskrivning på college, osv. Som Sanders själv nyligen medgav är hans idéer inte längre radikala; de ingår i mittfåran.

Det råder inget tvivel om att mängder av folk som är intresserade av socialistiska idéer kommer att lockas av Sanders kampanj 2020. Oavsett dess radikala potential kommer den att förfuskas så länge som upproret hålls kvar i det demokratiska partiet. Våra möjligheter att organisera på kortare eller längre sikt kommer att bli rejält underminerade, precis som varit fallet de senaste 100 åren när arbetarrörelsen eller sociala proteströrelser och vänstern försökt använda det demokratiska partiet för att bygga våra rörelser och till och med att där ha planer på en ”smutsig brytning”.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips

Frågor om revolutionär strategi, synen på demokrati och parlamentarism, det revolutionära partiet och programmet, m m har stötts och blötts mycket länge – se [Strategi och taktik](#) och dess underavdelningar.

Exempel på texter som diskuterar olika aspekter av problemet: [Socialdemokrati och parlamentarism](#) av Rosa Luxemburg, [En socialistisk strategi för Västeuropa](#) – intervju med Ernest Mandel, [Strategi och parti](#) av Daniel Bensaïd och [En europeisk strategi för vänstern](#) av Michael Husson.

Om dessa frågor i dagens USA: [Principer och taktik: socialister som använder Demokratiska partiets valsedlar](#) och [En plan för socialistisk seger i USA](#) av Peter Gowan.